

Антон Карлович Вальтер

(1905-1965)

Видатний вчений-фізик, педагог і громадський діяч.

Дати життя і діяльності А.К.Вальтера

- Антон Карлович Вальтер народився 24 грудня 1905 року у м. Санкт-Петербурзі, у сім'ї лікаря-хірурга. Навчався у гімназії.
- У 1922 –1926 рр. навчався у Петроградському політехнічному інституті імені М. І. Калинина на фізико-математичному факультеті. Одержав диплом за фахом інженера-фізика. Як студент Антон Карлович виконував дослідницькі роботи з вивчення конфігурації електронних полів у лабораторії електронних явищ Фізико-технічного інституту АН СРСР.
- З 1924 р. працює молодшим науковим співробітником у лабораторіях М.Семенова і А.Ф. Іоффе Фізико-технічного інституту АН СРСР.
- З 1928 –1930 рр. за сумісництвом обіймає посади асистента кафедри фізики, заступника декана фізико-технічного факультету політехнічного інституту.

*А.К. Вальтер с сотрудниками перед зданием главного корпуса УФТИ.
Начало 30-х годов.*

- У 1930 році переїжджає до Харкова, де працював фізиком (1930–1932), науковим керівником (1932–1936), ученим секретарем (1936–1944), заступником директора з наукової роботи (1944–1965).
- У 1930 – 1937 рр. працював викладачем за сумісництвом у харківських механіко-машинобудівному (1930–1935) і автодорожньому (1935–1937) інститутах.

ВАЛЬТЕР АНТОН КАРЛОВИЧ (1905–1965)

Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Высоковольтная бригада: А.И. Лейпунский, К.Д. Синельников, А.К. Вальтер и Г.Д. Латышев, — впервые в СССР разрушившая атомное ядро.

- У 1932 р. вперше в СРСР харківські фізики О.І. Лейпунський, К.Д. Синельников, А.К.Вальтер, Г.Д. Латишев розщеплюють ядро літію прискореними протонами.
- У 1935 – 1936 рр. очолює експериментальні та розрахунково-конструкторські роботи зі створення електростатичних генераторів, у тому числі першого вітчизняного електростатичного прискорювача електронів до 2,5 МеВ (мегаелектронвольт).
- У 1937 р. А.К. Вальтер за підтримки К.Д. Синельникова організував в університеті першу в Україні кафедру фізики атомного ядра. З цього ж року - професор, а з 1949 року - завідувач кафедри експериментальної ядерної фізики.
- У 1937 році захистив докторську дисертацію на тему «Електростатичні генератори та їх застосування».
- У 1939 році йому присвоєно науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук.
- 1941–1943 рр. перебував в евакуації у Казахстані, де

брав участь у дослідженнях з питань звукової локації, оптичних систем, у розробці методу генерації електромагнітних коливань.

- 1943–1944 рр. за спеціальною постановою Комітету Оборони СРСР лабораторія під керівництвом К.Д. Синельникова і А.К. Вальтера переїжджає до селища Фрязіно Московської області. Бере участь у створенні пристрою за назвою «Скіатрон».

А.К. Вальтер и К.Д. Синельников участники международных конференций. Внизу – Женева 1956 г. Беседа с лауреатом Нобелевской премии П. Блэккетом и Дж. Кокрофтом.

- 1950-ті рр. обрано депутатом чотирьох виборчих термінів до Харківської міської Ради депутатів трудящих.
- У 1950 – 1959 рр. проводить дослідження з питань ядерних реакцій.
- У 1951 р. його обрано дійсним членом АН УРСР.
- У 1960 – 1965 рр. працює над створенням потужних лінійних прискорювачів (зокрема прискорювача електронів до 1.8 ГеВ), підготовкою експериментальної бази для вивчення фізики високих енергій.
- А.К.Вальтер помер у Харкові 13 липня 1965 року.

«Антон Карлович Вальтер был особенным, неповторимым человеком, интересы которого выходили далеко за рамки стандартного ученого, грызущего гранит науки. Его неумная энергия, широкая натура прогрессивного научного и общественного лидера захватывала в воронку его устремлений, идей большую человеческую массу...»

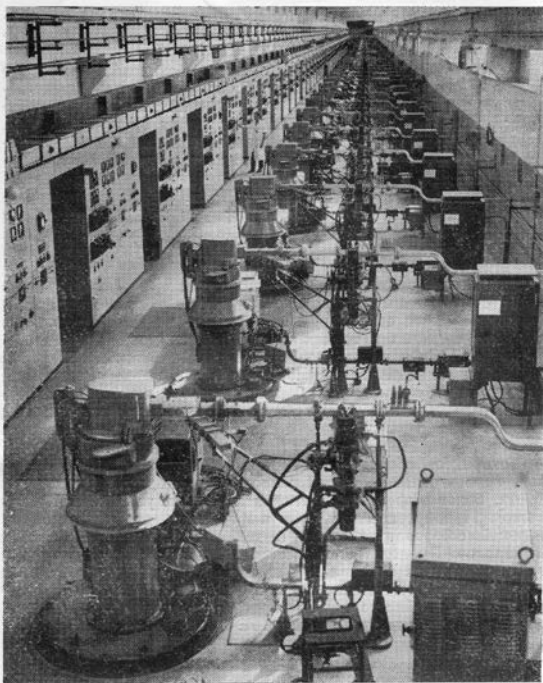
Е.В. Инопин,

ВАЛЬТЕР АНТОН КАРЛОВИЧ (1905–1965)

Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

профессор, заслуженный деятель науки УССР

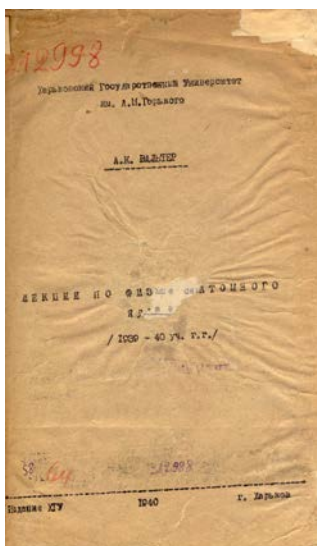
Виставка присвячена 110-й річниці від дня народження Антона Карловича Вальтера (1905-1965), видатного фізика-ядерника, академіка АН України (1951). На виставці представлені видання А.К. Вальтера, підручники, журнальні публікації, а також література про нього.

Зал высокочастотных усилителей харьковского линейного ускорителя электронов на 2 ГэВ.

Антон Карлович Вальтер зробив вагомий внесок у розвиток ядерної фізики, фізики і техніки, прискорювачів заряджених частинок, розробку найбільшого у світі (на той час) лінійно-го прискорювача електронів за енергією 2 ГеВ.

На допомогу науково-педагогічному процесу вчений розробляє навчально-методичні матеріали, зокрема, «Лекции по физике атомного ядра» (Х., 1939), чотири видання 1963, 1974, 1978, 1991 років підручника «Ядерна фізика» (у співпраці з І.І.Залюбовським), «Введение в физику элементарных частиц» (1963).

ВАЛЬТЕР АНТОН КАРЛОВИЧ (1905–1965)

Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

А.К.Вальтер, пристрасно захоплений фізикою атомного ядра, проводив чималу роботу з популяризації фізичної науки серед молоді. За матеріалами вітчизняних та іноземних публікацій ученим підготовлено цікаві за змістом, доступні за формою сприйняття книги:

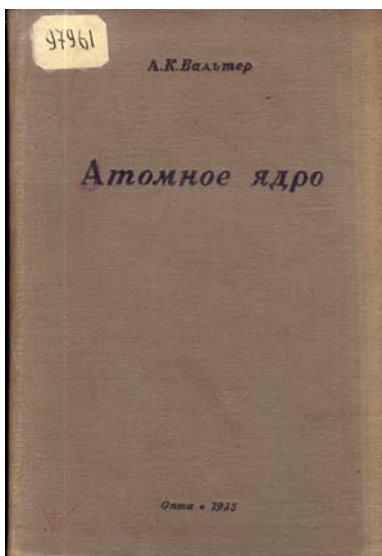
«Атака атомного ядра» (1935)

«Космические лучи» (1937)

«Физика атомного ядра» (1935)

Науковий доробок А.К.Вальтера нараховує понад 240 видань загальнодержавного і міжнародного значення (насамперед наукових книг, статей, доповідей на наукових конференціях) українською, російською, англійською, німецькою мовами. Серед авторитетних видань вченого можна визначити монографію «Электростатические ускорители заряженных частиц» (1963), підготовлену в співавторстві. Викликають зацікавленість статті А.К. Вальтера у книзі «Электростатические генераторы» (1959).

ВАЛЬТЕР АНТОН КАРЛОВИЧ (1905–1965)

Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

З бібліографією наукових праць А.К.Вальтера [за 1923–1965 рр.] можна ознайомитись у книзі: Академик АН УССР Антон Карлович Вальтер: Воспоминание близких и соратников: К 100-летию со дня рождения. – Х., 2005

Интернет-посилання:

Выдающийся физик современности - Вальтер Антон Карлович // Харьков 2012. URL: <http://kharkov2012.org/persons/210>

Вальтер Антон Карлович // All-fizika.com. URL: http://www.all-fizika.com/article/index.php?id_article=611

До 100-річчя від дня народження Антона Карловича Вальтера //WEB – проект Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки. URL:http://region.library.kharkov.ua/lib_druk.php?id=116

ВАЛЬТЕР АНТОН КАРЛОВИЧ (1905–1965)

Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
